

ZAKON

O ZAŠTITI VODA

I – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se zaštita voda, obala i vodnog zemljišta; planiranje i programiranje zaštite voda, organizacija zaštite voda, nadzor, finansiranje i kazne za prekršaje za pravna i fizička lica.

Zaštita voda, obala i vodnog zemljišta obuhvata očuvanje i reguliranje količine vode, održavanje obale i vodnog zemljišta i donošenje odluka o upotrebi i opterećenju voda.

Član 2.

Cilj zakona

Cilj ovog zakona je osiguranje održivog korištenja voda u cilju očuvanja i poboljšanja njihovog kvaliteta, osiguranje očuvanja prirodnih procesa i prirodne ravnoteže voda, akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema i pejzažnih karakteristika voda, i u saradnji sa organima nadležnim za upravljanje vodama, očuvanje i reguliranje količine voda za razne vrste korištenja u cilju provođenja njihovih ekonomskih, društvenih i ekoloških funkcija.

Član 3.

Načela zaštite voda

Načela zaštite voda, obale i vodnog zemljišta zasnivaju se na:

- integritetu područja riječnih slivova, uzimajući u obzir kretanje voda i prirodnih procesa i sklad i međuzavisnost akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema u skladu sa pristupom području riječnog sliva;
- održivom korištenju voda koje se zasniva na osiguravanju, funkcionalnosti prirodnih procesa i održavanju prirodne ravnoteže akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema i na dugotrajnoj zaštiti i racionalnoj upotrebi raspoloživih vodnih resursa;
- sprečavanju prekomjernog opterećenja voda i unapređivanju održivog korištenja voda, obale i vodnog zemljišta;
- ekonomskoj procjeni voda i provođenju načela naknade troškova korištenja i zagađivanja voda;
- učešću javnosti;
- primjeni najboljih raspoloživih tehnika i novih naučnih saznanja u oblasti okoliša,
- principu predostrožnosti, što znači da se nedostatak potpune naučne podloge neće koristiti kao razlog za odlaganje mjera za sprečavanje degradacije okoliša tamo gdje postoje prijetnje od ozbiljnih i nepopravljivih oštećenja.

Član 4.

Teritorijalna osnova

U cilju osiguranja integrirane i dosljedne zaštite voda, uzimajući u obzir hidrografske karakteristike, jedinstvenost i koherentnost vodnog režima, područje riječnog sliva Dunava i područje riječnog sliva Jadanskog mora smatraju se osnovnim područjima riječnih slivova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 5.

Riječni podslivovi

Područja riječnih slivova iz člana 4. ovog zakona obuhvataju podslivove Une, Sane, Save, Vrbasa, Bosne Drine i dijelove riječnih slivova Trebišnjice, Neretve, Cetine i Krke. Riječni podslivovi iz stava 1. ovog člana mogu biti podijeljeni na dijelove riječnih podslivova. Područja riječnih slivova, riječni podslivovi i dijelovi riječnih podslivova smatraju se teritorijalnom osnovom za programiranje i planiranje zaštite voda. Područja riječnih slivova, riječni podslivovi i dijelovi riječnih podslivova sa podzemnim vodama koje im pripadaju utvrđuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) na prijedlog federalnog ministra.

Član 6.

Nadležnost

Poslove zaštite voda iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine vrši Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo). U cilju zaštite voda, obala i vodnog zemljišta u okviru Federalnog ministarstva uspostavljaju se federalne uprave područja riječnog sliva (u daljem tekstu: federalne uprave):

- Federalna uprava područja riječnog sliva Dunava
- Federalna uprava područja riječnih slivova Jadranskog mora.

Član 7.

Odobranje korištenja i zagađivanja voda, obala i vodnog zemljišta kao i ostalih tipova zemljišta

Opterećenje, korištenje i zagađivanje voda, obale i vodnog zemljišta i zemljišta koje se nalazi u zaštićenim i ugroženim područjima mora biti programirano, isplanirano i provedeno na takav način da osigura očuvanje prirodnih procesa, prirodne ravnoteže akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema, prirodnih dobara i područja koja su zaštićena u skladu sa propisima o očuvanju

prirode, kao i očuvanje pejzažnih karakteristika voda i zaštita od štetnih uticaja voda. Svaki pojedinac dužan je da zaštiti kvalitet i količinu voda i koristiti ih na takav način da se u najmanjoj mogućoj mjeri utiče na ravnotežu akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema u skladu sa uvjetima utvrđenih ovim zakonom i drugim propisima. Federalni ministar prostornog uređenja i okoliša (u daljem tekstu: federalni ministar) za svako područje riječnog sliva ili dio međunarodnog riječnog sliva koji pripada teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH) propisati aktivnosti koje imaju negativan uticaj na stanje površinskih i podzemnih voda.

Član 8.

Naknade za opterećenje voda

Naknade za vodu za svako opterećenje, korištenje i zagađivanje vode i vodnih dobara izuzev korištenja vode za opću upotrebu regulirat će se zakonom o Federalnom fondu za zaštitu okoliša.

II - DEFINICIJE

Član 9.

U smislu ovog zakona sljedeći izrazi imaju značenje:

1. vode su sve površinske i podzemne vode;
2. površinske vode su mora i unutrašnje vode, izuzev podzemnih voda;
3. podzemne vode su:
  - a) podzemne vode koje slobodno teku u područjima prožetim poroznim stijenama,
  - b) podzemne vode koje se nalaze u konvejerima površinskih voda,
  - c) vodni resursi kao prirodna ispuštanja podzemnih voda,
  - d) mineralne, termalne i termo-mineralne vode.
4. unutrašnje vode su tekuće i stajaće vode na površini zemljišta i sve podzemne vode na strani okrenutoj kopnu od osnovne linije od koje se mjeri širina teritorijalnih voda;
5. tekuće vode su prirodni vodotokovi kao što su bujice, potoci i rijeke sa stalnim ili periodičnim tokom i vodotokovi koji se formiraju kao rezultat transfera nekog prirodnog vodotočja ili njegovog geografskog pložaja;
6. stajaće vode su prirodna jezera uključujući jezera koja se povremeno javljaju, ribnjaci, pojilišta i ostali vodni bazeni koji imaju stalno ili periodično uticanje ili isticanje tekućih ili podzemnih voda. Stajaće vode također označavaju i vodne bazene koji se formiraju kao rezultat postavljanja brana na tekuće vode ili drugog korištenja prostora.
7. vodno zemljište je zemljište stalno ili periodično prekriveno unutrašnjim vodama, koje prema tome, znači posebne hidrološke, geomorfološke i biološke uvjete koji definiraju akvatične i semiakvatične ekosisteme i koje dopire do obale. Vodno zemljište također označava i napuštena riječna korita i šljunkovita područja koja voda povremeno plavi. Zemljište povremenih jezera ne označava vodno zemljište.
8. vodni režim je skup prirodnih ili vještačkih hidroloških, hemijskih i bioloških karakteristika koje se odnose na površinske i podzemne vode u određenom području u toku određenog

vremenskog perioda.

9. riječni sliv je područje zemljišta iz koga sve površinske vode polaze u serijama tokova, struja, rijeka i moguće jezera u more u jednom riječnom ušću, rukavcu ili delti.
10. podsliv područje zemljišta sa koga sve površinske vode teku kroz niz potoka, rijeka i moguće jezera u određenu tačku vodotoka (obično u jezero ili riječni sliv).
11. područje riječnog sliva je područje kopna ili mora koje se sastoji od jednog ili više susjednih riječnih slivova zajedno sa njihovim podzemnim i obalnim vodama.
12. međudržavne vode su površinske ili podzemne vode koje teku duž granične linije između dvije ili više država ili koje teku preko granične linije
13. voda za piće je voda koja ispunjava propisane standarde kvaliteta i koja se može koristiti za piće i proizvodnju i pripremu hrane i snabdijevanje.
14. mineralna voda je podzemna voda koja ispunjava propisane kriterije za piće i koja se izvlači iz bunara, vodnih izvora ili slivova.
15. termalna voda je podzemna voda iz bunara, vodnih izvora ili slivova koja ispunjava propisane kriterije.
16. termomineralna voda je termalna voda sa karakteristikama mineralne vode.
17. ekološko stanje površinske vode je definirano kvalitetom vodnog ekosistema s obzirom na njegovu strukturu i funkcionisanje.
18. hemijsko stanje vode je definirano koncentracijom supstanci i drugih vodnih fenomena
19. kvantitativno stanje je izraz stepena do koga je podzemna voda pod uticajem direktnih ili indirektnih apstrakcija.
20. ispitivanje podzemnih voda je određivanje geološke strukture i hidrodinamičnih parametara vodnih konvejera, primjena mjera i uzimanje uzoraka vode za analizu hemijskih, fizičko-hemijskih i mikrobioloških svojstava vode.
21. eutrofsko područje je područje u kojem je moguće odrediti ili očekivati zasićenost voda hranljivim materijama, posebno jedinjenjima azota i fosfora koje ne ubrzavaju rast algi i viših oblika vodenih biljaka i na taj način prouzrokuju neželjeni poremećaj ravnoteže organizama koji su prisutni u vodi i poremećaj kvaliteta vode.
22. isprana materija je čvrsta mineralna čestica koju more ili unutrašnje tekuće vode ispiraju sa površina i nose ih duž korita vodnih izvora ili koje plutaju vodenom strujom.
23. plutajući materijal su organski i drugi plutajući materijali (balvani, grane, lišće, otpad i slično)
24. voda za kupanje je voda u kojoj je dozvoljeno kupanje na osnovu pravnog akta koji je izdao nadležni organ ili voda u kojoj kupanje nije zabranjeno i u kojoj se obično kupa veliki broj ljudi
25. štetni uticaji vode su oni uticaji vode koji predstavljaju prijetnju po živote ljudi ili njihovu imovinu, kao i na okoliš i ljudsko zdravlje.
26. pravo na vodu je pravo na posebno korištenje vode ili morskih dobara
27. opterećenje voda je emitovanje supstanci ili energije u vodu.
28. opasne supstance su supstance ili grupe supstanci koje su toksične, postojane i podložne bioakumulaciji i ostale supstance i grupe supstanci koje prouzrokuju isti nivo rizičnosti
29. zagađujuća materija je bilo koja supstanca koja vjerovatno može da prouzrokuje zagađivanje
30. direktno ispuštanje u podzemne vode je ispuštanje zagađujućih materija u podzemnu vodu bez prehodnog filtriranja kroz tlo ili podtlo
31. zagađivanje je direktno ili indirektno uvođenje supstanci ili toplote u vazduh, vodu ili zemljište, koje je rezultat ljudskih aktivnosti, i koje može biti štetno po ljudsko zdravlje ili kvalitet akvatičnih ekosistema ili zemnih ekosistema koji direktno zavise od akvatičnim ekosistema, što rezultira oštećenjima materijalne svojine ili koje narušava ili utiče na uživanje ili druge vrste zakonske upotrebe životne sredine.
32. standard kvaliteta okoliša je definiran kao koncentracija određene zagađujuće materije ili skupine zagađujućih materija u vodi, sedimentu ili bioti koja ne bi trebalo da bude prekoračena kako bi se zaštitilo zdravlje ljudi i okoliš
33. najbolje raspoložive tehnike su najefektivnije napredne tehnike koje se koriste u cilju

zadovoljavanja graničnih vrijednosti emisija.

34. opće korištenje vode je korištenje vode na koje se ne primjenjuju specifične zabrane uvedene ovim zakonom (na primjer kupanje)

35. korištenje vode je aktivnost koja izaziva promjene vode, korištenje vode kao prirodnog resursa ili emitovanje supstanci ili energije u vodu.

36. monitoring voda je sistem praćenja uticaja na vode, stanje vode i efekte upravljanja vodama

37. akcident je pojava naočekivanog i nedozvoljenog događaja

III - PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE ZAŠTITE VODA

Član 10.

Strategija i planovi

U cilju zaštite voda donosi se Federalna strategija zaštite voda (u daljem tekstu: Federalna strategija) kao dio Federalne strategije zaštite okoliša.

Radi provođenja Strategije iz stava 1. ovog člana, usvajaju se planovi zaštite područja riječnih slivova, riječnih podslivova i dijelova riječnih podslivova.

Pored planova iz stava 2. ovog člana mogu se usvojiti pomoćni planovi koji se odnose na pojedinačna pitanja zaštite voda.

Član 11.

Federalna strategija zaštite voda

Federalnom strategijom zaštite voda potvrđuje se politika zaštite voda.

Federalna strategija zaštite voda posebno se zasniva na:

1. karakteristikama područja riječnih slivova na teritoriji Federacije,

2. ciljevima i smjernicama za:

-zaštitu voda od opterećenja i poboljšavanje njihovog kvaliteta;

-očuvanje i regulaciju količine voda radi očuvanja ili uspostavljanja prirodne ravnoteže, akvatičnih ili semiakvatičnih ekosistema, biodiverziteteta i pejzažnih karakteristika;

-očuvanje i regulaciju količine voda radi osiguranja zaliha vode za piće i ostalih oblika korištenja voda;

-ekonomski proračun zaštite i korištenja voda;

-primjenu međunarodnih obaveza države vezanih za oblast voda;

-mehanizme koordinacije za područja riječnih slivova i riječne podslivove sa podijeljenim nadležnostima između Federacije i Republike Srpske;

-načela uspostavljanja mehanizama koordinacije za područja riječnih slivova i podslivove koji pripadaju i drugim državama;

3. određivanju prioriteta za postizanje ciljeva zaštite voda,

4. proračun sredstava koja su potrebna za primenu Strategije.

Član 12.

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine(u daljem tekstu:Parlament Federacije), na prijedlog Vlade Federacije, donosi Federalnu strategiju za period od najmanje deset godina.

Strategija iz stava 1. ovog člana dio je Federalne strategije zaštite okoliša.

Član 13.

Plan zaštite područja riječnog sliva sadrži:

1. opis stanja područja riječnog sliva i kao sastavni dijelovi:

- administrativne, demografske i socijalno-ekonomske karakteristike;
  - karakteristike površinskih i podzemnih voda koje mu pripadaju, uključujući i granične vode;
  - uticaje i opterećenja površinskih i podzemnih voda koji su rezultat ljudskih aktivnosti, uključujući i procjenu i analizu provedenih mjera;
  - određivanje osjetljivih i neosjetljivih područja, ranjivih zona i zaštićenih područja, prema ovom zakonu, i zaštićenih područja prema propisima koji se odnose na očuvanje prirode za koje su značajni vodni režimi i kvalitet vode;
  - monitoring stanja površinskih i podzemnih voda i zaštićenih i ugroženih područja;
  - dokumenti prostornog uređenja i drugi planovi koji se odnose na konkretno područje;
  - spisak institucija koje su nadležne za pojedinačna pitanja vezana za upravljanje vodama i zaštitu voda;
2. ekonomsku procjenu zaštite voda, reguliranja uvjeta drenaža i korištenje voda i vodnih dobara;
3. ciljeve zaštite voda u pojedinačnim područjima riječnih slivova;
4. program mjera, uključujući i razvitak finansijske osnove za postizanje ciljeva iz tačke 3. ovog stavka;
5. pregled planiranih aktivnosti sa zaključcima vezanim za učešće javnosti u pripremi plana,
6. određivanje ograničenja i uvjeta za korištenje vode i vodnih dobara.

Odredbe stava 1. ovog člana se, uz neophodne izmjene, primjenjuju na pripremu planova za riječne podslivove i dijelove riječnih podslivova.

Detaljni sadržaj planova iz ovog člana propisat će Vlada Federacije.

Član 14.

Učešće javnosti u procesu planiranja

Predlagač plana iz člana 15. ovog zakona obaviještava javnost o početku pripreme pojedinačnih planova i osigurava učešće javnosti u pripremi Plana..

Prije početka pripreme pojedinačnih planova predlagač poziva na saradnju nadležne federalne, kantonalne i lokalne organe vlasti, javne službe na koje se odnose odredbe ovog i drugih zakona, nevladine i druge organizacije, korisnike voda i ostala lica koja su vlasnici vodnog zemljišta u području koje je obuhvaćeno Planom ili koja u tom području imaju prebivalište ili sjedište.

Predlagač subjektima iz stava 2. ovog člana predstavlja prijedlog sadržaja, raspored izrade i usvajanja Plana i obavještava širu javnost putem odgovarajućih medija.

Predlagač je dužan osigurati saradnju javnosti u toku pripreme Plana.

Predlagač objavljuje nacrt Plana najmanje godinu dana prije početka perioda na koji se plan odnosi.

Subjekti iz stava 2. ovog člana mogu predlagaču Plana podnijeti pisane primjedbe na nacrt Plana u roku od šest mjeseci od dana njegovog objavljivanja.

Na njihovo traženje, predlagač licima iz stava 2. ovog člana osigurava pristup dokumentima na osnovu je kojih Plan izrađen.

Član 15.

Plan zaštite za područje riječnog sliva usvaja Vlada FBiH, na prijedlog Federalnog ministarstva. Plan zaštite područja riječnog sliva priprema federalna uprava područja riječnog sliva u skladu sa Federalnom strategijom zaštite voda.

Plan iz stava 1. ovog člana ponovo se razmatra svakih pet godina i, ukoliko je potrebno, mijenja i dopunjuje.

Izmjene i dopune Plana vrše se na način i po postupku njegovog usvajanja.

Plan se objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH".

Pristup javnosti osigurava se putem novina, interneta i na druge efikasne načine.

Član 16.

Pomoćni planovi

Za pojedinačna pitanja zaštite voda, reguliranje uvjeta drenaže ili korištenja voda ili vodnih dobara, kao i za dijelove riječnih podslivova mogu se donijeti pomoćni planovi zaštite voda.

Planovi iz stava 1. ovog člana moraju biti usklađeni sa Federalnom strategijom i Planom zaštite područja riječnog sliva.

Pomoćni planovi iz stava 1. ovog člana usvajaju se na način utvrđen u članku 15. stavku 1. ovog zakona.

Član 17.

Odnos planova zaštite voda i dokumenata prostornog uređenja

Predlagači dokumenata prostornog uređenja moraju u toku pripreme ovih dokumenata kao jednu od obaveznih polaznih osnova uzeti u obzir ograničenja i uvjete iz planova zaštite voda.

IV - ZAŠTITA VODA I VODNIH EKOSISTEMA

Član 18.

Zaštita voda i vodnih ekosistema uključuje klasifikaciju površinskih i podzemnih voda, zabranu i ograničenja koja se odnose na opterećenja voda, listu zabrana i ograničenja u zaštićenim područjima, uključujući kontrolu i prikupljanje podataka za zaštitu voda.

Član 19.

Ciljevi kvaliteta za površinske i podzemne vode

Radi zaštite ljudskog zdravlja, ispunjavanja različitih zahtjeva potrošača i osiguranja dobrog stanja okoliša ovim zakonom utvrđuju se ciljevi kvaliteta za površinske i podzemne vode.

Član 20.

Cilj kvaliteta za površinske i podzemne vode je postizanje dobrog stanja vode.

Dobro stanje za površinske vode označuje dobro ekološko i hemijsko stanje.

Dobro ekološko stanje postoji ukoliko uvjeti na određenoj lokaciji samo neznatno odstupaju od čistih/prvobitnih stanja koja odgovaraju određenom tipu vode. Ovi čisti/prvobitni uvjeti se utvrđuju i klasifikuju na osnovu abiotičkih kriterija kao što su visina, ispuštanje, režim protoka i sl. koji se zasnivaju na izabranim referentnim lokacijama.

Dobro hemijsko stanje/karakteristike postoji ukoliko hemijske supstance koje se nalaze u vodi, sedimentima i bioti ne utiču na ljudsko zdravlje, raznolike zahtjeve potrošača i posebno na dobro ekološko stanje/karakteristike utvrđene stavom 3. ovog člana.

Dobro stanje/karakteristike podzemnih voda označava dobro kvantitativno i hemijsko stanje/karakteristike.

Dobro kvantitativno stanje/karakteristike označava stalan nivo podzemnih voda u dužem vremenskom periodu u cilju sprečavanja štetnih uticaja na povezane površinske vode i kopnene ekosisteme.

Dobro hemijsko stanje/karakteristike označava hemijski kvalitet vode kojim se štiti zdravlje ljudi, ispunjavaju raznolike potrebe potrošača i sprečavaju negativni uticaj na kvalitet zavisnih vodnih ekosistema površinskih voda.

Vlada Federacije će svojim propisom utvrditi granične vrijednosti za hemijske, fizičko-hemijske i biološke parametre za vode za kupanje, vode namijenjene vodosnabdijevanje i za mineralne, termalne i termomineralne vode.

Član 21.

Federalni ministar, u skladu sa članom 20. ovog zakona, utvrđuje klasifikaciju voda.

Federalne uprave područja riječnog sliva vrše kategorizaciju svojih teritorija u skladu sa klasifikacijom iz stava 1. ovog člana.

Planovi zaštite područja riječnog sliva osiguravaju postizanje ciljeva kvaliteta predviđenih članom 20. ovog zakona u datom vremenskom periodu. Ovaj vremenski period je dio Plana zaštite područja riječnog sliva. Klasifikacija i kategorizacija voda iz stava 1. i 2. ovog člana znači obavezan element planova zaštite voda.

Član 22.

Ispuštanje otpadnih voda

Ispuštanje otpadnih voda, emisija toplote u površinske vode i apsorpcija toplote sa površinskih voda dopuštena je na način i pod uvjetima propisanim ovim zakonom i propisima iz oblasti zaštite okoliša.

Zabranjeno je direktno ispuštanje otpadnih voda u podzemne vode.

Indirektno ispuštanje otpadnih voda, emisija toplote u podzemne vode i apsorpcija toplote iz podzemnih voda dopuštena je na način i pod uvjetima propisanim ovim zakonom i provedbenim propisima donesenim u skladu sa ovim zakonom.

Zabranjeno je ispuštanje otpadnih voda u prirodna jezera, ribnjake, pojilišta ili prirodne vodne bazene sa stalnim ili periodičnim ulijevanjem ili izlivanjem kopnenih podzemnih voda i ispuštanje u vodne bazene koji nastaju vađenjem ili korištenjem sirovih minerala, kao i druge slične upotrebe voda.

Zabranjeno je korištenje voda koje degradira hemijsko ili ekološko stanje voda u prirodnim jezerima, ribnjacima, pojilištima i drugim prirodnim vodnim bazenima sa stalnim ili periodičnim ulijevanjem i izlivanjem kopnenih i podzemnih voda.

Član 23.

Ograničenje upotrebe đubriva i sredstava za zaštitu biljaka

Zabranjeno je đubrenje ili korištenje sredstava za zaštitu biljaka na obalnom zemljištu u širini zemljišta od deset metara od granice obale unutrašnje vode.

Federalni ministar utvrđuje zone u kojima su podzemne vode zagađene nitratima ili sredstvima za zaštitu biljaka ili u kojima postoji vjerovatnoća za pojavu zagađivanja ukoliko se ne preduzmu mjere adekvatne osjetljivim zonama.

Federalne uprave područja riječnog sliva mogu u ovim zonama ograničiti, urediti ili zabraniti upotrebu vještačkih đubriva, prirodnih gnojiva ili sredstava za zaštitu biljaka.

Federalni ministar u saradnji sa federalnim ministrom nadležnim za poljoprivredu utvrđuje pravila poljoprivredne prakse u cilju smanjenja zagađenja vode nitratima i sredstavima za zaštitu biljaka. Primjena poljoprivredne prakse obavezna je u osjetljivim zonama.

U osjetljivim zonama obavezan je monitoring voda.

Član 24.

Plovidba i zagađenje voda

Zabranjen je prijevoz tereta plovilima na naftu (gorivo) na kopnenim vodama osim ako je drugačije uređeno za slučajeve zaštite voda, spasavanja ljudi, životinja i imovine, provođenja policijskih zadataka i u slučaju vojne odbrane.

Iznimno od odredbe stava 1. ovog člana, Vlada Federacije može odrediti, pojedinačno, kopnene vode ili dijelove kopnenih voda na kojima se dozvoljava prijevoz tereta ili korištenje plovila iz stava 1. ovog člana, u skladu sa propisima o općoj upotrebi voda, njihovoj zaštiti od zagađenja i očuvanju prirodne ravnoteže u akvatičnim i semiakvatičnim ekosistemima.

Zaštita morskih voda od zagađenja prouzrokovanog plovilima regulira se u skladu sa posebnim propisima koji uređuju područje pomorskog preijvoza.

Zabranjen je ispuštanje otpadnih voda koje se stvaraju u plovilima direktno iz plovila, osim nezagađene vode za hlađenje.

Član 25.

Zabrana pranja vozila

Zabranjeno je prati vozila i druge mašine i uređaje u površinskim vodama, na obalnom ili vodnom zemljištu.

Član 26.

Nagomilavanje ili odlaganje materija ili objekata

Zabranjeno je ispuštanje, polaganje i odlaganje u vode supstanci ili objekata koji zbog svoje forme, fizičkih, kemijskih ili bioloških karakteristika ili drugih osobina mogu ugroziti život ili zdravlje ljudi, akvatične i semiakvatične organizme, otežati tok voda ili ugroziti vodoprivredne objekte i uređaje.

Zabranjeno je deponovanje i pretovar opasnih materija u čvrstom, tečnom ili gasovitom stanju, odlaganje ili deponovanje ekstrahovanih ili otpadnih materija ili drugih sličnih supstanci i odlaganje otpada na vodnom i obalnom zemljištu.

Član 27.

Izgradnja postrojenja, prijevoz, pretovar i skladištenje opasnih supstanci

Zabranjena je izgradnja postrojenja ili uređaja namijenjenih proizvodnji opasnih supstanci, proizvodnom procesu koji uključuje opasne supstance, izgradnja postrojenja ili uređaja za rukovanje opasnim supstancama ili za njihovo skladištenje i izgradnja postrojenja ili uređaja za odlaganje otpada na vodnom zemljištu.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, dozvoljena je izgradnja postrojenja ili uređaja za potrebe luka i obranu zemlje.

Federalni ministar može propisati posebne uvjete za izgradnju postrojenja i uređaja u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana.

Prijevoz i pretovar opasnih materija na kopnenim rijekama i moru regulira se posebnim propisima koji uređuju prijevoz opasne robe i pomorskog prijevoza, kako bi se mogućnost nekontroliranog ispusta isključila ili svela na najmanju moguću mjeru.

Član 28.

Akcidenti

Lice koje prouzrokuje ili je svjedok ispuštanja, odlaganja ili skladištenja opasnih ili štetnih supstanci u vode, na obalno ili vodno zemljište, na zemljište koje se nalazi u zaštićenom području ili u slučaju neposrednih opasnosti od navedenih aktivnosti, dužno je odmah obavijestiti nadležni organ, nadležnu federalnu upravu o događaju ili neposrednoj opasnosti, u skladu sa posebnim propisima iz oblasti zaštite od prirodnih i drugih katastrofa i dužno je preduzeti sve mjere kako bi se štetne posljedice na okoliš svele na najmanju moguću mjeru.

Federalna uprava je obavezna da poduzme sve mjere za uklanjanje opasnosti ili štetnih uticaja zagađenja odmah nakon što je obaviještena.

Troškove uklanjanja posljedica zagađenja snosi subjekt koji je izazvao zagađenje (počinilac). Počinilac snosi troškove provođenja mjera i aktivnosti iz stava 2. ovog člana.

Federalni ministar će propisati mjere koje se preduzimaju u slučaju akcidenta.

Član 29.

Ograničenje opterećivanja voda radi zaštite akvatičnih i semiakvatičnih organizama

U cilju zaštite akvatičnih i semiakvatičnih organizama i njihovih staništa pri opterećivanju površinske vode, obale ili vodnog zemljišta, mora se voditi računa o:

- održavanju uvjeta za reprodukciju akvatičnih i semiakvatičnih organizama;
- održavanju odgovarajućih uvjeta u zimskim skloništima akvatičnih i semiakvatičnih organizama;
- održavanju ostalih uvjeta vezanih za održanje i razvoj akvatičnih i semiakvatičnih organizama, uključujući njihovu zamjenu i obogaćivanje i
- očuvanje postignutih ciljeva kvaliteta utvrđenih u članu 19. ovog zakona.

Obaveze iz stava 1. ovog člana utvrđuju se u vodnoj saglasnosti.

Federalni ministar može, u skladu sa pravilima o očuvanju prirode, propisati detaljnije metode i uvjete zaštite za pojedinačne slučajeve opterećenja voda, obale ili vodnog zemljišta.

Propis iz stava 3. ovog člana može, u pojedinačnim slučajevima opterećenja površinskih voda, sadržavati obaveze za osiguranje prolaza za akvatične i semiakvatične organizme.

Član 30.

Očuvanje uvjeta drenaže

Opterećenje okoliša mora biti regulirano na način da se očuva, u što većoj mogućoj mjeri, stanje voda, akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema i da se smanji ugrožavanje nizvodnog toka, a naročito uvjeta drenaže.

Član 31.

Ekološki prihvatljiv protok

U slučaju korištenja tekuće vode kojim se smanjuje njen protok, ekološki prihvatljiv protok mora biti osiguran u toku cijele godine, osim kada je prirodni protok niži od određenog ekološki prihvatljivog protoka.

Ekološki prihvatljiv protok predstavlja najmanju količinu vode koja osigurava očuvanje prirodne ravnoteže vodnih ekosistema i pejzažnih karakteristika vodotoka.

Ekološki prihvatljiv protok se određuje se u vodnoj saglasnosti na osnovu stručnog mišljenja.

Federalni ministar propisuje vrste upotrebe vode iz stava 1. ovog člana i listu nosilaca izrade stručnih mišljenja iz stava 3. ovog člana.

Troškove izrade stručnog mišljenja snosi investitor.

Član 32.

Uklanjanje materijala

Uklanjanje materijala kao što je poput šljunak, pijesak i slično dozvoljeno je u mjeri i na način kojim se osigurava da se prirodni procesi neće znatno izmijeniti, da neće biti uništena prirodna ravnoteža akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema i da se neće povećati negativni uticaji vode.

Federalni ministar propisuje detaljne uvjete i metode uklanjanja materijala, kao i kriterije kojima se određuje količina materijala koja se uklanja.

Federalni ministar propisuje obaveze i metode vraćanja materijala u kopnene vode.

Član 33.

Zaštićena vodna područja

Federalna uprava utvrđuje zaštićena područja u cilju zaštite vodnih konvejera ili dijelova vodnih konvejera putem kojih podzemne vode teku prema slivnim područjima da bi se koristile za javno snabdijevanje vodom za piće ili za korištenje mineralne, termalne ili termomineralne vode za proizvodnju pića, protiv zagađenja ili drugih vrsta opterećenja voda koji bi mogli uticati na zdravstvenu podobnost vode, njenu količinu i za zaštitu područja iznad konvejera za vodu iz koga površinske vode otiču ili se slivaju u vodni konvejer.

U cilju uspostavljanja različitih nivoa zaštite, zaštićeno vodno područje klasifikuje se u zaštićene vodne pojaseve: pojas direktne zaštite slivnog područja ili lokacije pumpanja, i dva pojasa nižeg stepena zaštite.

Federalna uprava štiti zaštićena područja dajući instrukcije o preduzimanju određenih aktivnosti preduzećima za vodosnabdijevanje. kao i drugim fizičkim i pravnim licima u zaštićenom vodnom području.

Vlada FBiH propisuje detaljna pravila zaštite u skladu s ovim zakonom, a posebno utvrđuje sljedeće:

- mjere, zabrane i ograničenja u zaštićenim vodnim područjima i pojedinačnim zaštićenim

vodnim pojasevima (u daljem tekstu: režim zaštite voda).
- metod finansiranja zaštite i održavanja područja i
- nadzor nad provođenjem propisanog režima.

Član 34.

Obaveze kantonalnih zakonodavnih tijela

Zakonodavna tijela kantona na čijoj je teritoriji zaštićeno vodno područje u općini u kojoj se crpi voda za piće namijenjena za opskrbu vodom druge općine, dokumentima prostornog uređenja osigurava mogućnost izgradnje postrojenja i uređaja za snabdijevanje vodom za piće za područja druge općine.

Zakonodavno tijelo kantona osigurava da općina, na čijoj se teritoriji nalazi osjetljivo područje, usvoji Akcijski plan koji osigurava mogućnost izgradnje postrojenja i uređaja za tretman otpadnih voda u skladu sa zahtjevima Plana zaštite područja riječnog sliva.

U slučaju da općina ne donese Akcijski plan iz stava 2. ovog člana, skupština kantona osigurava mogućnost izgradnje postrojenja ili uređaja od kantona pri čemu troškove izgradnje snosi općina.

Član 35.

Privremena zaštita

Ukoliko se otkrije izvor vode koji je bitan za snabdijevanje vodom za piće, ili izvor mineralne, termalne ili termomineralne ili druge podzemne vode za proizvodnju pića, federalna uprava može donijeti odluku o privremenoj zaštiti područja na kojem se izvor nalazi.

Odlukom o privremenoj zaštiti iz stava 1. ovog člana utvrđuju se:

- granice zaštićenog vodnog područja;
- privremeni režim zaštite voda u zaštićenom vodnom području i pojedinačnim zaštićenim pojasevima;
- metode finansiranja zaštite i održavanja područja i
- nadzor nad provođenjem propisanog režima.

Odluka iz stava 2. ovog člana primjenjuje se do stupanja na snagu akta o zaštiti iz člana 33. ovog zakona.

Federalna uprava štiti područje iz prethodnih stavova u skladu sa članom 33. stav 3. ovog zakona.

Član 36.

Režim zaštite voda

U zaštićenom vodnom području mogu se ograničiti ili zabraniti aktivnosti koje mogu ugroziti kvantitativno ili kvalitativno stanje izvora voda.

Vlasnicima ili drugim posjednicima zemlje u zaštićenom vodnom području utvrđuju se obaveze provođenja ili dozvoljavanja provođenja mjera za zaštitu kvantiteta i kvaliteta izvora vode.

Ograničenja iz st. 1. i 2. ovog člana se odnose na:

- zabranu ili određivanje posebnih uvjeta korištenje prostora;
- zabranu ili ograničenje izvođenja određenih aktivnosti i
- zabranu ili ograničenje prijevoza roba ili ljudi.

Ukoliko je nemoguće postići zaštitu kvaliteta i kvantitete izvora vode na osnovu ograničenja i zabrana iz stava 2. ovog člana, pravo vlasništva na zemljištu unutar zaštićenog vodnog područja za snabdijevanje vodom za piće, može se izuzeti ili ograničiti u skladu sa posebnim propisom.

Član 37.

Zaštićena područja rezervi površinskih voda

Federalna uprava može odrediti zaštićena područja rezervi površinskih voda. Područja iz stava 1. ovog člana određuju se na osnovu utvrđenih rezervi površinskih voda koje se s obzirom na svoje hemijske, fizičko-hemijske ili mikrobiološke karakteristike klasificiraju u najviši red.

Federalna uprava ograničava ili zabranjuje opterećenje prostora i aktivnosti koje mogu ugroziti hemijsko ili kvantitativno stanje površinskih voda u područjima iz stava 2. ovog člana.

Član 38.

Osjetljiva vodna područja

Federalni ministar propisuje metode za utvrđivanje osjetljivih i manje osjetljivih vodnih područja.

Osetljiva vodna područja su:

- prirodna slatkovodna jezera, ostale slatke vode, estuari i obalne vode za koje je utvrđeno da su eutrofne ili koje u bližoj budućnosti mogu postati eutrofne ukoliko se ne preduzmu mjere zaštite;
- površinske slatke vode namijenjene za korištenje vode za piće koje bi mogle sadržavati veću koncentraciju nitrata od one utvrđene zakonom i
- područja u kojima je neophodna dodatna obrada kako bi se postigli zahtjevi zakona kada je u pitanju kvalitet vode.

Manje osjetljiva vodna područja su morske vode ili područja u kojima ispuštanje otpadnih voda ne izaziva štetne uticaje na okoliš ili u kojima nije vjerovatno da će se takvi uticaji pojaviti u budućnosti kao rezultat morfoloških, hidroloških ili specifičnih hidrauličnih uvjeta koji postoje u

tom području uzimajući u obzir rizik da bi se ispušteno zagađenje moglo prenijeti na susjedna područja u kojima može prouzrokovati štetne uticaje na okoliš.

Federalni ministar svojim aktom proglašava osjetljiva i manje osjetljiva područja u skladu sa st. 2. i 3. ovog člana.

Federalni ministar utvrđuje obaveze za izgradnju i opremanje postrojenja za preradu otpadnih voda (uključujući i minimalne vrijednosti prečišćavanja i granične vrijednosti za efluente) uzimajući u obzir ekvivalentni broj stanovnika i proglašavanje osjetljivim ili manje osjetljivim područjem. U osjetljivim vodnim područjima mogu se primijeniti strožiji kriteriji.

Organizaciona jedinica za izdavanje vodnih saglasnosti federalne uprave svojom odlukom osigurava da se komunalne otpadne vode mogu ispuštati u osjetljiva ili manje osjetljiva vodna područja samo ukoliko su pročišćene do određenih graničnih vrijednosti.

Posebna pažnja treba se posvetiti monitoringu vode u osjetljivim područjima.

Član 39.

Vodna područja namijenjena za kupanje

Vodna područja namijenjena za kupanje definiraju se Planom zaštite područja riječnog sliva.

Područje iz stava 1. ovog člana može biti namijenjeno za organizirana kupanja, što se utvrđuje dokumentima prostornog uređenja.

U području iz stava 2. ovog člana nije dozvoljeno podizanje stalnog ili privremenog postrojenja ili drugih prepreka koje bi sprečavale slobodan prolaz duž voda ili vodnih dobara.

Područja iz stava 1. ovog člana moraju biti zaštićena od zagađenja i od ostalih oblika korištenja ili pojava koje bi mogle uticati na podobnost vode za kupanje.

U cilju zaštite od zagađenja, aktivnosti koje bi mogle ugroziti zdravlje ili živote kupaca moraju biti ograničene ili zabranjene u vodnim područjima namijenjenim za kupanje.

Zabrane i ograničenja u vodnim područjima namijenjenim za kupanje propisuje nadležna federalna uprava u skladu sa ovim zakonom i propisima iz oblasti zaštite okoliša.

Član 40.

Označavanje zaštićenih vodnih područja

Zaštićena vodna područja i kupališta moraju biti označena.

Zaštićena vodna područja označava preduzeće koje se bavi snabdijevanjem vodom za piće.

Zaštićena vodna područja čija voda je mineralna, termalna, termomineralna ili druga površinska voda za proizvodnju pića označava onaj ko koristi vodu.

Nadležni kantonalni organ putem općine osigurava omeđivanje kupališta.

Federalni ministar propisuje metod označavanja područja.

Član 41.

Renaturalizacija površinskih voda

U cilju poboljšanja narušene prirodne ravnoteže akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema površinskih voda federalna uprava započinje provođenje njihove renaturalizacije.

Mjere i metode renaturalizacije definiraju se planovima zaštite područja riječnog sliva, riječnog podsliva ili dijelova riječnih podslivova.

Plan iz stava 2. ovog člana klasifikuje renaturalizaciju u hitnu, potrebnu ili preporučljivu renaturalizaciju.

Renaturalizacija se realizira na osnovu Plana pripremljenog od federalne uprave u saradnji sa organizacijom odgovornom za očuvanje prirode. Plan odobrava Federalno ministarstvo.

Kriterije klasifikacije iz stava 3. ovog člana definira federalni ministar.

Član 42.

Kompenzacija

Vlasnik zemljišta u zaštićenom vodnom području može zahtijevati od kantona razmjenu svojeg zemljišta za drugo odgovarajuće zemljište na istom području ili njegovu kupovinu ukoliko ga ograničenja i zabrane iz čl. 33. do 41. ovog zakona u značajnoj mjeri onemogućavaju u da koristi svoje zemljište ili ukoliko je korištenje zemljišta trajno onemogućeno.

Ukoliko kanton ne može ponuditi drugo odgovarajuće zemljište ili nije zainteresiran za kupovinu, vlasnik zemljišta može zahtijevati od kantona naknadu proporcionalnu ograničenju njegovog korištenja.

Kanton treba osigurati da troškove razmjene, kupnje ili naknade iz prethodnog stava snose općine koje se snabdijevaju vodom za piće iz odnosnog zaštićenog vodnog područja.

Ukoliko je zaštićeno vodno područje namijenjeno iskorištavanju termalne, mineralne, termomineralne ili druge površinske vode za proizvodnju pića, lice koje koristi vodu, obavezno je na razmjenu, kupnju ili isplatu naknade.

Naknada se određuje prema propisima koji definiraju eksproprijaciju, koncesije kao i druge pozitivne zakonske propise, a u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 43.

Vodna saglasnost

Organizaciona jedinica federalne uprave nadležna za izdavanje vodne saglasnosti izdaje vodnu saglasnost za direktno korištenje vode i vodnih dobara i to za:

- privatno ili javno snabdijevanje vodom za piće;
- tehnološke svrhe;
- kupališta;
- proizvodnju toplote;
- navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta ili drugih područja;
- proizvodnju električne energije u hidroelektranama projektovane snage manje od 5 MW;
- pogonske vodne mlinove, pilane ili slične uređaje;
- uzgoj vodnih organizama,
- izgradnju luke;
- ispušte otpadnih voda i emisiju toplote u vode, i
- druga opterećenja voda ili vodnih dobara koja za koje je potrebna koncesija.

Pored navedenih slučajeva, vodna saglasnost izdaje se i za korištenje vode za piće u tehnološke svrhe.

Federalni ministar utvrdit će listu aktivnosti za direktno korištenje voda ili vodnih dobara za koje nije potrebna vodna saglasnost.

Ukoliko direktno korištenje vode ili vodnih dobara nije na listi iz stava 3. ovog člana smatra se da je za datu djelatnost potrebna vodna saglasnost.

Voda se može koristiti bez prethodno pribavljenje vodne saglasnosti u slučaju zaštite od požara radi poduzimanja žurnih i sanitarnih mjera.

Vodna saglasnost jedan je od uvjeta za izdavanje dozvola za opterećenje prostora u skladu sa propisima prostornog uređenja i građenja.

Vodna saglasnost jedan je od uvjeta za izdavanje okolinske dozvole i ostalih dozvola koje propisuju posebni zakoni.

Postupak izdavanja vodne saglasnosti vodi se prema Zakonu o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br: 2/98 i 48/99) .

Federalni ministar detaljnije će propisati postupak izdavanja vodne saglasnosti, uvjete i način evidentiranja izdatih saglasnosti.

Član 44.

Zahtjev za dobijanje vodne saglasnosti

Investitor ili korisnik vode podnosi zahtjev za izdavanje vodne saglasnosti.

Zahtjev sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva;
- podatke o vodi ili vodnom dobru koje podnosilac zahtjeva namjerava koristiti;
- podatke o namjeni korištenja;
- detaljan opis vrste, obima i namjene korištenja i
- vrijeme u kojemu će koristiti vodu ili vodno dobro.

Član 45.

Izdavanje i produženje vodne saglasnosti

Organizaciona jedinica federalne uprave za izdavanje vodne saglasnosti izdaje vodnu saglasnost ukoliko je:

- namjeravano korištenje moguće na osnovu plana zaštite voda,
- namjeravano korištenje ne degradira, ograničava ili onemogućava ostvarenje prava drugih korisnika.

Vodna saglasnost se izdaje za određeni vremenski period, ne duže od 15 godina.

Vodna saglasnost se može produžiti na zahtjev korisnika ako su svi propisani uvjeti za dobijanje saglasnosti ispunjeni i nakon njenog isteka

Član 46.

Sadržaj vodne saglasnosti

Vodna saglasnost posebno sadrži:

- podatke o korisniku vode;
- detaljan opis vrste, obima i svrhe korištenja vode;
- rok važenja;
- način korištenja i uvjeti, uključujući obaveze monitoringa koje korisnik mora poštovati toekom korištenja vode;
- određivanje plaćanja za korištenje vode i vodne naknade;
- mjere koje je korisnik dužan provesti kada istekne saglasnost;
- ostale obaveze koje korisnik mora ispuniti u skladu sa ovim zakonom i provedbenim propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Član 47.

Baza podataka i monitoring zaštite voda područja riječnog sliva

Federalna uprava nadležna je za izradu i održavanje informacionog sistema zaštite voda na svojoj teritoriji.

Informacioni sistem zaštite voda područja riječnog sliva zasniva se posebno na:

- stalnom monitoringu kvaliteta i kvantiteta voda;
- informacijama koje se sakupljaju putem izdavanja dozvola i saglasnosti;
- podacima iz monitoringa koji vrše sami korisnici voda;
- javnom monitoringu.

Sustav monitoringa kojim upravlja federalna uprava sadrži najmanje sljedeće elemente:

- za površinske vode ekološko i hemijsko stanje, ekološki potencijal, zapreminu, nivo ili obim protoka do obima koji je relevantan za ekološko i hemijsko stanje i ekološki potencijal;
- za podzemne vode hemijsko i kvantitativno stanje i
- za zaštićena vodna područja, pored elemenata iz alinaje 1. i 2. ovog stava, specifične elemente sadržane u propisima kojima su proglašena pojedinačna zaštićena vodna područja.

Bazom podataka o zaštiti voda rukovodi se putem kompjuteriziranog Geografskog informacionog sistema (GIS) i svima je dostupan putem interneta.

Federalni ministar donijet će propise o jedinstvenom sadržaju i metodologiji izrade baze podataka zaštite voda područja riječnog sliva, posebno o gustini lokacija za monitoring, učestalosti i metodologiji uzorokovanja, listi obaveznih parametara, metodama analize i algoritmima procjene i listi pogona koji su obavezni da sami provode monitoring ili na drugi način osiguraju podatke vezane za zaštitu voda.

V - ORGANIZACIJA ZAŠTITE VODA

Član 48.

Federalna uprava područja riječnog sliva

U sastavu Federalnog ministarstva osnivaju se federalne uprave i to:

- Federalna uprava područja riječnog sliva Dunava,
- Federalna uprava područja riječnih slivova Jadranskog mora.

Federalnom upravom rukovodi direktor federalne uprave. Direktora federalne uprave postavlja i smjenjuje Vlada federacije BiH, na prijedlog federalnog ministra

Član 49.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova u zaštiti voda u sastavu federalnih uprava uspostavljaju

se najmanje dvije organizacione jedinice:

-organizaciona jedinica za izdavanje vodenih saglasnosti i

-organizaciona jedinica za inspekcijski nadzor.

Unutarnja organizacija federalne uprave utvrđuje se kao poseban dio Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva.

Federalno ministarstvo rješava žalbe na prvostepena rješenja federalne uprave kao drugostepeni organ.

Rješenje po žalbi je konačno i na njega se ne može uložiti žalba ali se može pokrenuti upravni spor pred Vrhovnim sudom Federacije.

VI - NADZOR

Član 50.

Nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Federalno ministarstvo.

Član 51.

Inspekcijski nadzor

Inspekcijski nadzor vrši Federalna uprava područja riječnog sliva putem organizacione jedinice za inspekcijski nadzor.

Član 52.

Prava i obaveze inspektora

Prava i obaveze inspektora su:

- kontrola stanja voda i vodnog režima;

- kontrola primjene standarda emisija i zabrana,

- utvrđivanje stvarnog stanja voda i vodnog režima u slučaju kršenja zabrana određenih ovim zakonom, provedbenih propisa donesenih u skladu sa ovim zakonom i ostalih propisa iz oblasti zaštite okoliša koji se primjenjuju na opterećenje voda kao i kršenja propisa iz područja obavještanja inspekcijskih organa.

Ukoliko ustvrdi da nije postupljeno u skladu sa odredbama ovog zakona i provedbenim propisima donesenih u skladu sa ovim zakonom, inspektor donosi rješenje kojime nalaže:

- zabranu ili ograničavanje ostvarivanja prava ukoliko se to pravo ostvaruje bez ili u suprotnosti sa vodnom saglasnošću;

- obustavu izgradnje ili druge vrste korištenja prostora ukoliko se provode bez ili u suprotnosti sa vodnom saglasnošću;

- privremenu obustavu aktivnosti;

- zabranu upotrebe postrojenja ili uređaja ukoliko se koriste bez ili u suprotnosti sa vodnom

saglasnošću;

- zabranu ili ograničenje ispuštanja ili drenažu supstanci u vode ukoliko se provode u suprotnosti sa odredbama ovog zakona i vraćanje u prvobitno stanje;
- zabranu uklanjanje aluvijuma sa površinskih voda;
- sanaciju štete i povrat u prvobitno stanje;
- preduzimanje rehabilitacionih mjera za eliminiranje izvora i posljedica pretjeranog opterećenja voda ili prijedlaže federalnoj upravi područja riječnog sliva pripreme i provođenje programa rehabilitacije u skladu sa propisima iz područja zaštite okoliša i
- druge neophodne mjere u skladu sa ovim zakonom i provedbenim propisima donesenim u skladu sa ovim zakonom.

Žalba na rješenje inspektora podnosi se Federalnom ministarstvu.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 53.

Usmena odluka

Inspektor može donijeti usmenu odluku i narediti njeno trenutno provođenje:

- ukoliko postoji neposredna opasnost od zagađivanja vode za piće, površinskih ili podzemnih voda;
- ukoliko je došlo do pojave suše ili nedostatka vode ili se poteškoće u snabdijevanju vodom za piće mogu javiti iz drugih razloga;
- ukoliko postoji neposredna opasnost od poplava, bujica, klizišta, odrona ili lavina;
- da bi se osigurala opća upotreba i pružanje javnih usluga u skladu sa ovim zakonom ukoliko vlasnik ili drugi posjednik obalnog ili vodnog zemljišta ne dozvoljava prijelaz preko svojeg zemljišta ili izvođenje radova vezanih za pružanje javnih usluga;
- da bi se osiguralo izvođenje radova vezanih za istraživanje podzemnih voda u skladu sa ovim zakonom i
- u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

Elementarne nepogode iz alineja 2. i 3. ovog člana utvrđuje nadležni organ u skladu sa posebnim propisima.

Član 54.

Inspektor zaštite voda ima pravo:

- na nesmentan pristup obali ili vodnom zemljištu;
- na ulazak u vodoprivredna postrojenja koja su namijenjena posebnoj upotrebi ili korištenju vode i vodnih dobara,
- zahtijevati od vlasnika, ostalih korisnika ili upravnika vodoprivrednih postrojenja ili uređaja da mu osiguraju pristup ličnim dokumentima lica, dokumentima o korištenju vode i dokumentuju bilo koje kršenje odredbi ovog zakona ili provedbenih propisa donesenih u skladu sa ovim zakonom.

Ukoliko inspektor u vršenju inspekcionog nadzora utvrdi da je za preduzimanje mjera nadležan drugi organ, dužan ga je odmah obavijestiti.

Ukoliko postoji osnovana sumnja da je počinjeno krivično djelo za koje se počinilac goni po službenoj dužnosti, inspektor je dužan odmah obavijestiti nadležni organ policije.

Inspektor ima pravo da izrekne i naplati novčanu kaznu za lica koja su počinila prekršaj propisan ovim zakonom.

Član 55.

Uvjeti za inspektore zaštite voda

Za inspektora zaštite voda može se postaviti lice sa visokom stručnom spremom, položenim stručnim ispitom i najmanje pet godina radnog iskustva na tim i sličnim poslovima.

Inspektori zaštite voda nose službenu iskaznicu.

Federalni ministar pravde propisuje oblik i sadržaj iskaznice, a iskaznicu izdaje federalni ministar.

VII - UČEŠĆE JAVNOSTI

Član 56.

Učešće javnosti

Učešće javnosti u donošenju odluka u oblasti zaštite voda osigurava se na način propisan Zakonom o zaštiti okoliša.

Federalna uprava područja rijenog sliva obavezno zapošljava službenika zaduženog za davanje informacija i podsticanje javnog monitoringa u cilju aktivnog učešća građana u zaštiti voda.

VIII - FINANSIRANJE

Član 57.

Finansiranje administracije zaštite voda

Finansiranje aktivnosti propisanih ovim zakonom osigurava se iz Federalnog fonda za zaštitu okoliša u skladu sa Zakonom o federalnom fondu za zaštitu okoliša.

IX - KAZNENE ODREDBE

Član 58.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj svako pravno lice koje:

- koristi vodu za opću upotrebu u području u kome je takva upotreba zabranjena ili ograničena ili je u suprotnosti sa propisima;
- ne omogući privremeno korištenje svoga zemljišta;
- ometa slobodan prilaz vodi ili vodnom dobru preko svog zemljišta ili onemogućava opću upotrebu vode ili vodnog dobra;
- podiže privremene ili stalne prepreke na obali ili vodnom zemljištu čime se sprečava slobodan prilaz vodi ili vodnom dobru;
- onemogućava slobodan prilaz obali ili vodnom zemljištu javnim službama;
- onemogućava rad postrojenja i mjerne opreme za istraživanje, iskopavanje i bušenje, testirno pumpanje, uzimanje uzoraka zemljišta i ostale radove koji se odnose na testove monitoringa i mjerenje supstanci;
- ispušta otpadne vode direktno u podzemne vode;
- indirektno ispušta otpad i emituje toplinu u podzemne vode ili apsorbuje toplotu iz podzemnih voda suprotno odredbama ovog zakona;
- ispušta otpadne vode u prirodna jezera, ribnjake, pojilišta i ostale prirodne vodne rezervoare koji imaju stalno ili privremeno ulijevanje i odljevanje unutrašnjih ili podzemnih voda i u vodne rezervoare koji su nastali kao rezultat ekstrakcije ili korištenja mineralnih sirovina ili na druge slične načine korištenja;
- koristi vode iz vještačkih jezera, ribnjaka, pojilišta i ostalih prirodnih vodnih rezervoara koji imaju stalno ili privremeno ulijevanje i odljevanje unutrašnjih ili podzemnih voda na takav način da se unazađuje njihovo ekološko i hemijsko stanje;
- đubri ili koristi sredstva za zaštitu bilja na obalnom zemljištu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona;
- prijevozi teret i vrši plovidbu na naftni pogon na unutrašnjim vodama u suprotnosti sa odredbama ovog zakona;
- ispušta otpadne vode iz plovila direktno u vodu;
- vrši pranje vozila i ostalih mašina i uređaja u površinskim vodama ili na vodnom zemljištu;
- ispušta ili odlaže supstance ili predmete u vodu ili ispušta otpadne vode što bi moglo ugroziti živote i zdravlje ljudi, akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema, otežati proticanje voda ili ugroziti vodoprivredna postrojenja i uređaje;
- odlaže ili pretovara opasne supstance u čvrstom, tečnom ili gasovitom stanju;
- odlaže ekstrahovane ili otpadne materijale ili ostale slične supstance;
- koristi ili provodi aktivnosti na prirodnim vodnim rezervoarima uključujući močvare što bi moglo ugroziti njihov vodni režim ili prirodne karakteristike;
- uklanja aluvijume u suprotnosti sa propisanim uvjetima, načinima i kriterijima ili krši obaveze ili načine povrata aluvijuma u unutrašnje vode;
- djeluje u eutrofskom području u suprotnosti sa odredbama ovog zakona;
- koristi obale i vodno zemljište čime pogoršava režim ispusta;
- ne preduzima aktivnosti radi sprečavanja negativnih posljedica vode na površinama koje su oštećene ili izmijenjene uslijed građenja,
- provodi aktivnosti ili koristi prostor u rizičnim područjima u suprotnosti sa uvjetima utvrđenim u Planu upravljanja područjem riječnog sliva.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 500,00 KM za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se fizičko lice.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu.

X - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59.

Propise iz čl. 5. stav 4, člana 13. stav 3, člana 15. stav 1, člana 20. stav 8, člana 24. stav 2, člana 33. stav 4,; donijet će Vlada Federacije u roku od od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propise iz člana 7. stav 3, člana 21. stav 1, člana 23. stav. 2. i 4, člana 27. stav 3, člana 28. stav 4, člana 29. stav 3, člana 31. stav. 4, člana 32. stav 2. i 3. člana 38. stav 1, 4. i 5, člana 40. stav 5, člana 41. stav 5, člana 43. stav 3. i 10, člana 47. stav 5,; donijet će Federalni ministar u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 60.

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe odredbe posebnih propisa koje reguliraju pitanje zaštite voda.

Član 61.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se nakon stupanja na snagu novog Zakona o vodama, a najduže jednu godinu od dana objavljivanja ovog zakona.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matić, s. r.

Predsjedavajućitelj
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, s. r.